

U V O D ;

Izučavanje savremenih međunarodnih odnosa, danas je nezamislivo bez sagledavanja ključnih kretanja u međunarodnom ekonomskom okruženju. Međunarodne institucije koje su osnovane za vrijeme ili neposredno nakon drugog svjetskog rata postavile su osnove za prosperitet koji danas u velikoj mjeri uživa veći dio svijeta.

Današnji svjetski financijski poredak započet je 1945. osnivanjem financijskih institucija na konferenciji u Bretton Woodsu, država New Hampshire, SAD.

Glavne institucije osnovane u Bretton-Woodsu su Svjetska banka i Međunarodni monetarni fond. Svjetska banka kao sestrinska institucija Međunarodnoga monetarnog fonda (MMF) na Konferenciji u Bretton-Woodsu trebala je poslužiti ponajprije kao davatelj zajmova za financiranje poslijeratne obnove Europe.

Svjetska bankarska grupa sa svojih 5 institucija (IBRD, IDA, IFC, MIGA, ICSID), koje su u vlasništvu 184 zemlje članice, je jedan od najvećih svjetskih izvora finansiranja zemalja u razvoju. Njen glavni cilj je da upotrebom svojih finansijskih resursa, osoblja i ogromnog iskustva, pomogne siromašnim ljudima i siromašnim zemljama. Svjetska banka radi na premošćavanju ovih razlika, i to putem pomaganja vladama zemalja članica u njihovim naporima da investiraju u školstvo i zdravstvene centre, da obezbjede vodu i električnu energiju, kao i u naporima u borbi protiv bolesti poput HIV-a i malarije i u zaštiti životne sredine.

Svjetska banka je svoju aktivnost u zadnje vrijeme usmjerila i na zemlje u tranziciji. Međunarodno okruženje u kojem je započela tranzicija bilo je, sticajem historijskih okolnosti, veoma neprikladno za početak tranzicije. Kada se to kaže, onda se posebno misli na činjenicu da je tranzicija započela u vrijeme snažnog razmaha globalizacijskih trendova i integracijskih procesa uz dominantan utjecaj doktrine ekonomskog neoliberalizma.

Bosna i Hercegovina je zemlja koju je zahvatio tranzicijski proces, što je doprinijelo da Svjetska banka u takvim situacijama aktivira svoj kapacitet i da se angažuje u poslijeratnim naporima na obnovi i razvoju. Još od 1996. godine, kada je Svjetska banka počela sa radom u Bosni i Hercegovini, zemlja je napravila izvanredan napredak u pogledu ekonomskog i socijalnog razvoja. Značajan dio infrastrukture je obnovljen, kvalitet iste je na nivou predratnog stanja, BNP se utrostručio, potpuno siromaštvo je iskorijenjeno, izvoz se udesetorostručio, privatne investicije se ostvaruju, a veliki broj teških reformi je već otpočeo. Grupacija Svjetske banke ostaje u potpunosti opredijeljena da pruži pomoć građanima Bosne i Hercegovine u ispunjavanju njihovih težnji u ostvarivanju mirnog i prosperitetnog života u ovoj prekrasnoj zemlji.